

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

17 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

președinte – Petru Ursache,

judecători – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Tatarciuc Victor în numele inculpatei Morari Ana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2015, în cauza penală în privința lui

Morari Ana Filip,

născută la 27 septembrie 1982, originară din r-nul Călărași, s. Hoginești, domiciliată în or. Călărași, str. Ștefan cel Mare, 42.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 07 martie 2013 - pînă la 11 iunie 2014, (instanța de fond);
2. de la 18 august 2014 - pînă la 30 octombrie 2014, de la 11 decembrie 2014 – pînă la 10 martie 2015, (instanța de apel);
3. de la 20 mai 2015 - pînă la 17 iunie 2015, (instanța de recurs ordinar).

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹⁾ Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Călărași din 11 iunie 2014, Morari Ana a fost condamnată în baza art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femeii de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere, precum și funcții legate de gestionarea bunurilor sau mijloacelor financiare în întreprinderi pe un termen de 2 ani.

S-a dispus încasarea din contul inculpatei în beneficiul ÎI "Cristina Mixan" prejudiciul material în sumă de 36 900 lei.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că Morari Ana fiind angajată în calitate de secretar dactilograf la ÎI "Cristina Mixan" în baza ordinului nr. 5 din 03 ianuarie 2011, în atribuțiile căreia intra încasarea banilor în numerar de la cursanții școlii auto, cu eliberarea bonului de plată, avînd încredințate în administrarea sa sumele încasate de la cursanții care deja au

achitat plata pentru cursurile auto, pe parcursul lunii iunie 2012, ilegal a însușit suma de 36 900 lei, cauzând ÎI "Cristina Mixan" un prejudiciu material în proporții considerabile.

3. Nefiind de acord cu sentința, a declarat apel avocatul Tatarciuc Victor în numele inculpatei, care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatei să-i fie numită o pedeapsă cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În argumentarea apelului declarat, apelantul a invocat că pedeapsa stabilită de prima instanță este foarte severă și contrară prevederilor art. 75 Cod penal, la numirea căreia nu s-a ținut cont de faptul că inculpata de una singură educă și întreține un copil minor, este o persoană de bună credință, anterior nu a fost condamnată și se caracterizează pozitiv.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău 30 octombrie 2014, apelul declarat a fost respins ca inadmisibil și menținută sentința contestată.

Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că, la judecarea cauzei în ordine de apel avocatul Tatarciuc Victor nu a dispus de consimțământul inculpatei pentru a-i apăra interesele, prin urmare acesta nu a fost în drept să declare și să promoveze apelul în numele lui Morari Ana.

5. La data de 26 noiembrie 2014 și 22 decembrie 2014, avocatul Tatarciuc Victor și inculpata Morari Ana, au depus cereri de apel împotriva sentinței Judecătoriei Călărași din 11 iunie 2014, unde au solicitat casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care lui Morari Ana, să-i fie numită o pedeapsă mai blândă, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În susținerea cererilor de apel apelanții au invocat aceleași argumente care au fost menționate în apelul declarat anterior.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2015, apelurile declarate au fost respinse ca depuse peste termen.

Instanța de apel în decizia adoptată a reținut că potrivit materialelor cauzei sentința contestată a fost recepționată de către Morari Ana la data de 17 iunie 2014, iar apelurile declarate au fost expediate prin intermediul oficiului poștal cu depășirea termenului de 15 zile prevăzut de lege.

7. Împotriva deciziei instanței de apel din 10 martie 2015 a declarat recurs ordinar avocatul Tatarciuc Victor în numele inculpatei, care a solicitat casarea

acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Morari Ana, să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă non privativă de libertate cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În argumentarea recursului declarat recurentul a invocat următoarele:

- pedeapsa stabilită inculpatei este extrem de severă, contrară prevederilor art. 75 Cod penal, la stabilirea căreia nu s-a ținut cont de circumstanțele atenuante ale cauzei și anume: inculpata de una singură educă și întreține un copil minor, se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost condamnată;

- examinarea cauzei în instanța de fond a avut loc fără citarea legală a inculpatei, iar ultimei nu i-a fost înmînată copia sentinței motivate;

- judecarea apelurilor declarate în instanța de apel a avut loc fără participarea inculpatei;

- instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 404 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează că participantul la proces care a lipsit atît de la judecarea cauzei cît și de la pronunțarea sentinței și nu a fost informat despre adoptarea acesteia, poate declara apel și peste termen dar nu mai tîrziu de 15 zile, de la data începerii executării pedepsei;

- prin soluția adoptată de Curtea de Apel inculpatei i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, contradictoriu, la prezentarea probelor și la egalitatea armelor, precum și accesul la justiție.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal îl consideră inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În conformitate cu prevederile art. 401 Cod de procedură penală, inculpatul și apărătorul său sunt în drept să declare apel, atît în latura penală, cît și în cea civilă.

Termenul de declarare a apelului împotriva sentinței, potrivit prevederilor art. 402 Cod de procedură penală, este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale.

Conform art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual.

Colegiul penal, în urma examinării actelor cauzei în raport cu motivele invocate de recurent în recursul ordinar, conchide că concluziile trase de instanța de apel, care a respins ca depuse peste termen apelurile declarate de avocatul Tatarciuc Victor și inculpata Morari Ana, sînt legale și întemeiate.

În acest context, instanța de recurs verificînd legalitatea deciziei instanței de apel, conchide că ultima, just a reținut că copia sentinței Judecătorei Călărași din 11 iunie 2014, redactată integral a fost expediată în adresa lui Morari Ana la data de 12 iunie 2014 și recepționată de ultima la 17 iunie 2014, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d.19, vol. II).

La fel, instanța de recurs consideră că, instanța de apel, ținînd cont de prevederile art.402 și art.231 Cod de procedură penală, întemeiat a conchis că apelul inculpatei Moraru Ana și avocatului acesteia Tatarciuc Victor a fost declarat cu depășirea termenului de 15 zile acordat de lege pentru contestarea sentinței cu apel, deoarece potrivit ștampilelor de la oficiul poștal aplicate pe plicurile anexate la materialele cauzei, cererea de apel semnată de avocatul Tatarciuc Victor și inculpata Morari Ana a fost expediată din Federația Rusă, la data de 10 noiembrie 2014 și a fost recepționată de Oficiul Poștal din mun. Chișinău, la data de 14 noiembrie 2014, pe cînd în Judecătoria Călărași această cererea de apel a fost înregistrată, abia la data de **22 decembrie 2014** (f.d.69-73, 91-92, vol. II).

Așadar, Colegiul relevă că, atît inculpata cît și avocatul acesteia erau în drept să conteste sentința instanței de fond cu apel în termen legal, însă dînșii *nu au exercitat această cale de atac în termenul prevăzut de lege*, iar careva motive întemeiate care ar justifica depunerea întîrziată a apelurilor de către instanța de apel nu au fost stabilite.

Conform art.231 alin.(2)-(3) Cod de procedură penală, calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, iar la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

În această situație, Colegiul penal conchide că instanța de apel corect a concluzionat că apelurile declarate de avocatul Tatarciuc Victor și inculpata Morari Ana, au fost declarate după expirarea termenului prevăzut de art.402 Cod de procedură penală.

Avînd în vedere că, în speță apelul a fost respins ca fiind declarat peste termen și instanța de apel nu s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și de

drept ale cauzei și legalității sentinței adoptate de prima instanță, nu există temei ca instanța de recurs ordinar să se pronunțe asupra legalității sentinței referitor la condamnarea inculpatei și la stabilirea pedepsei acesteia, în cauză nefiind utilizată calea ordinară de atac – apelul.

La acest capitol, instanța de recurs ține să menționeze că, în conformitate cu art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art.401 nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac.

În asemenea condiții, Colegiul conchide că, recursul ordinar declarat de avocatul Tatarciuc Victor în numele inculpatei Morari Ana, este inadmisibil ca vădit neîntemeiat, deoarece nu a utilizat calea ordinară de atac – apelul.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Tatarciuc Victor în numele inculpatei Morari Ana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2015, în cauza penală în privința lui *Morari Ana Filip*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 16 iulie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti